

15. Іноземне інвестування в економіку України

Юлія Кульбач, Інна Дем'яненко

Національного університету харчових технологій

Вступ. Зростаюча глобалізація світової економіки створює якісно нове середовище економічного зростання країн та визначає важливість дослідження вільних рухів іноземних капіталовкладень. Іноземні інвестиції відіграють важливу роль у розвитку будь-якої країни, оскільки полягають у залученні не лише необхідного обсягу капіталу, а й трансферті сучасних технологій, ноу-хау та методів управління.

Матеріали і методи. Тлумачення цього терміна дається в Законі України “Про режим іноземного інвестування”: “іноземними інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються іноземними інвесторами в об’єкти підприємницької та іншої інвестиційної діяльності з метою отримання прибутку чи досягнення соціального ефекту” [6].

Результати. залучення іноземних інвестицій в економіку України є важливим стратегічним питанням національної економіки, вирішення якого позитивно вплине на динаміку соціально-економічного розвитку країни в умовах глобалізації. Проблема інвестиційного забезпечення – одна з найскладніших для України і потребує подальшого вирішення та дослідження можливих напрямків створення комфортних умов та сприятливого інвестиційного клімату для іноземного інвестування. Це стосується як українських банків та інших фінансових організацій, так і усіх підприємств, що потребують залучення коштів для великих довгострокових інвестиційних проєктів щодо їх реконструкції, переобладнання тощо [5].

Економічне середовище України одночасно і відштовхує, і приваблює іноземних інвесторів. Потенційно наша країна може бути одним із провідних реципієнтів Європи із залучення прямих і портфельних іноземних інвестицій. Цьому сприяє родючість українських ґрунтів, сприятливі кліматичні умови, порівняно низька вартість праці за високої кваліфікації робочої сили, велика місткість внутрішнього ринку, достатня забезпеченість економіки основними фондами, можливість оренди майна, та розвиток ринку нерухомого майна [3].

Іноземні інвестиції відіграють велику роль в економічному розвитку будь-якої держави незалежно від рівня її економічного розвитку - чи то промислово високо розвинута країна чи «бананова республіка».

На сьогоднішній день сучасна політика України є інвестиційно орієнтованою. Урядом розроблена ціла низка програм і заходів, реалізація яких напрямлена на стимулювання залучення іноземного капіталу в економіку України.

Крім того за останні роки українська держава зробила значний крок на зустріч іноземному інвестору про що свідчать: підписання угоди про сприяння і взаємний захист інвестицій із понад 70 країнами світу, укладення більше ніж 50 міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування, ратифікування Вашингтонської конвенції 1965 року про порядок вирішення інвестиційних суперечок між державами та іноземними суб’єктами господарювання, вступ України у СОТ у 2008 рік [1].

Таблиця 1.

Обсяг ПІІ в Україну за країнами інвесторами (млн. дол. США)

Країна світу	Обсяг інвестицій на		Відхилення	
	початок 2012р.	кінець 2012 р.	млн. дол. США	%
Всього	50333,9	54462,4	4128,5	8,2
Кіпр	13355,2	17275,1	3919,9	29,4
Німеччина	7391	6317	-1074,0	-14,5
Нідерланди	4898	5168,6	270,6	5,5
Велика Британія	2593,4	2556,5	-36,9	-1,4
Франція	2260,4	1765,3	-495,1	-21,9
Російська Федерація	3600,4	3785,8	185,4	5,1

Як бачимо, обсяги прямих інвестицій в економіку нашої держави за 2012 збільшилися на 4128,5 млн.дол., що в свою чергу становить 8,2% приросту в порівнянні з початком 2012 року. Основною країною інвестором являється Кіпр, обсяги інвестування якого збільшилися лише за 2012 рік на 3919,9 млн.дол., від 13355,2 млн.дол. до 17275.1 млн.дол., що в свою чергу становить 31,72% інвестицій вкладених усіма країнами світу в українську економіку станом на кінець 2012 року. Збільшивши власний капітал на 29,4%, кіпрські інвестори стали лідерами відносного та абсолютного приросту обсягів капіталів серед усіх основних країн-інвесторів. Німеччина, яка є другою країною за обсягом прямих інвестицій в українську економіку, навпаки – скоротила свої активи в Україні на 1074,0 млн.дол. з 7391,0 млн.дол. до 6317,0 млн.дол. тобто на 14,5%. Аналогічна ситуація й з іншими європейськими країнами, наприклад: обсяги французького капіталу скоротилися за рік на 21,9%. Також незначний ріст обсягів інвестицій продемонструвала Російська Федерація – з 3600,4 до 3785,8 млн.дол., що становить 185,4 млн.дол., та (5,15%) відповідно [4].

Висновки. На сучасному етапі розвитку України забезпечення сприятливого інвестиційного клімату залишається стратегічно важливим завданням, від реалізації якого залежать динаміка соціально-економічного розвитку й можливість модернізації національної економіки. Поштовхом до нарощування інвестицій має стати створення сприятливих умов для дії ринкових регуляторів: формування стабільного правового поля, захисту прав власності, зниження податкового тиску на підприємства, розвиток системи ринків і ринкових інструментів, розвиток інформаційної інфраструктури ринку. Причому сприяння поліпшенню інвестиційного клімату в Україні і надалі буде забезпечуватись тільки через масштабні комплексні заходи щодо покращення інвестиційних умов і розширення механізмів та застосування сучасних інструментів здійснення інвестиційної діяльності.

Література:

1. Вільгурська Н.М. Проблеми інвестування економіки України та шляхи її подолання. [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://s-journal.cdu.edu.ua/>.
2. Концепція розвитку інвестиційної діяльності на 2011–2015 роки [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.in.gov.ua/>.
3. Марцин В. С. Інвестиційна діяльність в Україні в умовах виходу з кризи / В. С. Марцин // Проблеми науки. — 2011. — № 7. — С. 2–8.
4. Офіційний сайт Державного комітету статистики України: [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
5. Татаренко Н. О. Теорії інвестицій : навч. посіб. / Н. О. Татаренко, А. М.Поручник. — К. : КНЕУ, 2000. — 160 с.
6. ЗУ “Про режим іноземного інвестування” / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, N 19, ст. 80 // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.